

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Elżbieta Karska

w sprawie z odwołania J.K.,

od decyzji Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 kwietnia 2023 r. nr [...]

o odmowie udzielenia płatnego urlopu dla poratowania zdrowia,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 23 listopada 2023 r.,

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Minister Sprawiedliwości (dalej: „organ”) decyzją z 5 kwietnia 2023 r., [...] (dalej: „decyzja”) na podstawie art. 93 § 1, 3 i 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 217 z późn. zm., dalej: „p.u.s.p.”) odmówił udzielenia płatnego urlopu dla poratowania zdrowia J.K. sędziemu Sądu Okręgowego w G. (dalej: „skarżący”).

W uzasadnieniu decyzji organ wyjaśnił, że skarżący urodzony [...], z dniem [...] r. został mianowany asesorem sądowym w Sądzie Rejonowym w G. Z dniem [...] r. został przeniesiony na stanowisko asesora sądowego w Sądzie Rejonowym w J. Postanowieniem Prezydenta RP z [...] r. został powołany na stanowisko

sędziego Sądu Rejonowego w J., natomiast postanowieniem Prezydenta RP z [...] r. na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w G. Skarżący w 2022 r. przebywał na zwolnieniach lekarskich dwukrotnie, tj. w okresie od [...] do [...] r. oraz od [...] r. do [...] r. Z uzasadnienia decyzji wynika też, że w 2023 r. skarżący nie przebywał na zwolnieniu lekarskim, zaś pismem z [...]r. wniósł o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia w wymiarze 6 miesięcy. Podstawą złożonego wniosku była operacja usunięcia polipa struny głosowej (operacja została przeprowadzona 27 listopada 2020 r.). W następstwie powyższego skarżący otrzymał prawomocną decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej pod postacią przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat (wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych). W ramach leczenia foniatrycznego zalecono skarżącemu rehabilitację głosu poprzez stosowanie środków farmakologicznych, ćwiczeń głosu i leczenia sanatoryjnego. Następnie 8 marca 2023 r. skarżący złożył skierowanie na leczenie sanatoryjne w Narodowym Funduszu Zdrowia Oddziale w K., ponieważ przeprowadzenie całościowego procesu rehabilitacji wymagało codziennych ćwiczeń głosowych. Dodatkowo według opinii lekarza foniatry brak rehabilitacji i wdrożenia leczenia miał w skutkach powodować dalsze pogarszanie się stanu głosu, co mogło doprowadzić nawet do jego utraty. Skarżący do wniosku dołączył: skierowanie na leczenie uzdrowiskowe z 6 lutego 2023 r. (wystawione przez lekarza chorób wewnętrznych – specjalistę medycyny pracy); kartę informacyjną leczenia szpitalnego z 27 listopada 2020 r. z rozpoznaniem „polip struny głosowej”, z opisem procedury „inne wycięcie lub zniszczenie zmiany lub tkanki krtani” (w zaleceniach wskazano na odpoczynek głosowy przez okres dwóch tygodni); decyzję Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w G. z 3 lutego 2022 r. Nr [...] o stwierdzeniu choroby zawodowej, przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych; decyzję [...] Państwowego Wojewódzkiego Inspektoratu Sanitarnego z 28 kwietnia 2022 r., Nr [...] o utrzymaniu w mocy decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w G. z 3 lutego 2022 r., Nr [...]; zaświadczenie lekarskie z 1 grudnia 2022 r. wystawione przez otolaryngologa specjalistę foniatrę stwierdzające rozpoznanie „[...] – przerost fałd głosowych pochodzenia

zawodowego, stan po usunięciu polipa prawego fałdu głosowego metodą [...]” (w opisie wskazano: „higiena głosu, pouczony o emisji głosu”), zalecono leki (płukanie gardła, [...] z kwasem hialuronowym, [...], inhalacje z soli fizjologicznej, [...], [...], [...]) oraz stwierdzono celowość pobytu w sanatorium w celu nauki emisji głosu.

Odnosząc się do powyższego organ stwierdził, że zgodnie z art. 93 § 1 i 2 p.u.s.p. sędziemu można udzielić płatnego urlopu dla poratowania zdrowia w celu przeprowadzenia zaleconego leczenia, jeżeli leczenie wymaga powstrzymania się od pełnienia służby. Urlop dla poratowania zdrowia nie może przekraczać sześciu miesięcy. Zasadniczo jego celem jest umożliwienie sędziemu przeprowadzenia leczenia, które doprowadzi do uzyskania trwałej poprawy zdrowia oraz umożliwi dalsze, niezakłócone pełnienie obowiązków służbowych. Urlop dla poratowania zdrowia stanowi szczególne uprawnienie (przywilej), z którego sędzia może skorzystać, gdy w sposób niebudzący wątpliwości zostanie ustalone, że zachodzą okoliczności uzasadniające jego udzielenie. Zalecone leczenie nie może zaś być przeprowadzone inaczej niż przy wykorzystaniu takiego urlopu. W ocenie organu, z przedstawionej dokumentacji wynikało, że u skarżącego zdiagnozowano chorobę zawodową (przewlekłą chorobę narządu głosu) spowodowaną nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat, pod postacią wtórnych zmian przerostowych fałdów głosowych. Przedstawiona dokumentacja lekarska oraz treść wniosku nie uzasadniała jednak w ocenie organu udzielenia wnioskowanego urlopu. W szczególności nie wskazano, dlaczego zalecone 1 grudnia 2022 r. ćwiczenia z zakresu emisji głosu oraz przyjmowanie zapisanych medykamentów wymagało od marca 2023 r. powstrzymania się od pełnienia służby przez okres 6 miesięcy. Dolegliwości ze strony narządu głosu zostały zdiagnozowane w listopadzie 2020 r. (usunięcie polipa) i wówczas skarżącemu zalecono odpoczynek od wysiłku głosowego przez okres dwóch tygodni (okres ten upłynął ponad dwa lata temu). Nauka emisji głosu mogła w ocenie organu odbywać się również w ramach pobytu uzdrowiskowego, przy czym jak zaznaczył organ termin ten nie został ustalony i nie jest pewny. Organ dodał, że uzyskanie prawomocnego orzeczenia o stwierdzeniu choroby zawodowej narządu głosu (w kwietniu 2022 r.)

pozostało bez wpływu na uprawnienie do uzyskania wnioskowanego urlopu, który nie jest udzielany w związku ze zdiagnozowaniem schorzenia, ponieważ jego celem jest przeprowadzenie leczenia wymagającego powstrzymania się od pełnienia służby.

Mając na względzie powyższe oraz fakt, że przedstawiona dokumentacja medyczna nie zawierała danych pozwalających na ustalenie, że zachodzą opisane w art. 93 § 1 p.u.s.p. przesłanki w szczególności, że planowane leczenie wymagało powstrzymania się od pełnienia służby, zasadna była w ocenie organu odmowa udzielenia płatnego urlopu dla poratowania zdrowia.

Pismem z 26 kwietnia 2023 r. skarżący wniósł do Sądu Najwyższego odwołanie od powyższej decyzji, zaskarżając ją w całości. Skarżący zarzucił decyzji naruszenie treści art. 93 § 1 p.u.s.p. poprzez:

1. interpretację tego przepisu wskazującą, że jego stan zdrowia nie uzasadniał udzielenia wnioskowanego urlopu na okres 6 miesięcy oraz ustalenie, że zalecane leczenie i rehabilitacja głosu mogą odbywać się bez oderwania od obowiązków orzecznich,
2. oparcie decyzji tylko na interpretacji wynikającej z przedstawionych do wniosku dokumentów i brak zapoznania się z aktami osobowymi skarżącego, co doprowadziło do pominięcia okoliczności ustalenia 20% trwałego uszczerbku na zdrowiu, który to uszczerbek już samodzielnie dawał podstawy do konieczności rehabilitacji głosu, w celu poratowania zdrowia.

Biorąc pod uwagę powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji i udzielenie płatnego urlopu dla poratowania zdrowia w wymiarze sześciu miesięcy, ewentualnie o uchylenie decyzji i przekazanie sprawy Ministrowi Sprawiedliwości do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu skarżący wskazał, że prawomocną decyzją z 3 lutego 2022 r., [...] Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w G. stwierdził u niego chorobę zawodową pod postacią przewlekłej choroby narządu głosu spowodowaną nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat (wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych wymienione w poz. 15 wykazu chorób zawodowych

określonego w przepisach w sprawie chorób zawodowych). Na podstawie orzeczenia lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 31 sierpnia 2022 r., Nr [...], z którym w ocenie skarżącego nie zapoznał się organ, ustalono 20% stałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego skutkami choroby zawodowej, stwierdzonej wyżej opisaną decyzją. Skarżący z tytułu uszczerbku otrzymał jednorazowe odszkodowanie. W uzasadnieniu wskazano następnie, że w wyniku niezapoznania się z dokumentacją znajdującą się w aktach osobowych decyzja zawierała błędne informacje. Nie jest prawdą, że skarżącemu zalecono odpoczynek od wysiłku głosowego na okres dwóch tygodni. Po usunięciu polipa (od początku listopada 2020 r. do końca grudnia 2020 r.), skarżący przebywał na zwolnieniu lekarskim. Pooperacyjne zalecenia lekarskie obejmowały konieczność rehabilitacji i nauki emisji głosu, prowadzonej w ramach pooperacyjnych turnusów sanatoryjnych. Z uwagi na pandemię zrealizowanie zaleceń nie było możliwe bezpośrednio po operacji. Skarżący zaznaczył nadto, że leczenie przedoperacyjne oraz zabieg operacyjny odbywały się w ramach prywatnej służby zdrowia (niewydolność systemu NFZ oraz okres pandemii). Z uwagi na pogarszający się stan zdrowia skarżący został zatem zmuszony do rozpoczęcia procedury ustalenia choroby zawodowej. To trwało od października 2019 r. do uzyskania decyzji o chorobie zawodowej, która stała się prawomocną dopiero 28 kwietnia 2022 r. Od tego momentu skarżący podjął kroki dotyczące otrzymania skierowania do poradni foniatrycznej, umówienia prywatnej wizyty (po rejestracji w ramach NFZ na lipiec 2024 r.), prywatnego leczenia foniatrycznego, uzyskania skierowania na leczenie sanatoryjne.

Biorąc pod uwagę powyższe skarżący uznał, że argument organu wskazujący, że złożenie wniosku o pobyt sanatoryjny nie uprawniało go do takiego leczenia był nieaktualny, ponieważ już po wydaniu zaskarżonej decyzji organu z 5 kwietnia 2023 r., Nr [...], otrzymał on decyzję, z której wynikało, że został zakwalifikowany na uzdrowskie leczenie sanatoryjne, leczenie sanatoryjne dla dorosłych o profilu choroby górnych dróg oddechowych (laryngologia na 21 dni), przy czym z uwagi na brak bieżącej możliwości realizacji skierowania został on wpisany na listę oczekujących (czas oczekiwania to około 15 miesięcy). Skarżący wyjaśnił w świetle powyższego, że chociaż data pobytu w sanatorium nie była ustalona, sam

pobyt został mu przyznany. Skarżący stwierdził następnie, że brak rehabilitacji i odpoczynku dla głosu, który sam w sobie jest terapią może w skutkach spowodować (potwierdził to lekarz foniatra) nieodwracalne zmiany i całkowity bezgłos. W tej sytuacji musi on podjąć kroki intensywnej rehabilitacji z oderwaniem od obowiązków orzeczniczych. Skarżący zaznaczył w tym miejscu, że sam fakt 20% uszczerbku na zdrowiu wskazuje na konieczność rehabilitacji głosu, a stwierdzenie w decyzji, że „(...) w szczególności nie wskazano, dlaczego zalecone w dniu 1 grudnia 2022 r. ćwiczenia z zakresu emisji głosu oraz przyjmowania zapisanych medykamentów wymaga aktualnie tj. od marca 2023 r. powstrzymania się pełnienia służby i to przez okres 6 miesięcy (...)”, wskazuje na ignorowanie powszechnej wiedzy medycznej. Skarżący dodał nadto, że w Sądzie Okręgowym w G., po uzyskaniu przez niego decyzji o ustaleniu choroby zawodowej, zostały zorganizowane szkolenia z zakresu emisji głosu, w czasie których można było zrozumieć jaką wagę ma właściwe jego używanie. Skarżący wyjaśnił następnie, że pobyt w sanatorium został mu przyznany bez wskazania konkretnego terminu, jednakże okoliczność ta nie powinna mieć wpływu na jego udzielenie, Termin ten wymagał bowiem uzgodnienia z kierownictwem Sądu Okręgowego w G. Skarżący dodał końcowo, że planowany urlop jest jedyną możliwością przeprowadzenia leczenia, które może pozwolić na dalszą pracę, co wypełnia kryteria treści art. 93 § 1 p.u.s.p.

Organ w odpowiedzi na odwołanie, pismem z 17 maja 2023 r., wniósł o jego nieuwzględnienie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 93 § 1 p.u.s.p., sędziemu można udzielić płatnego urlopu dla poratowania zdrowia w celu przeprowadzenia zaleconego leczenia, jeżeli leczenie to wymaga powstrzymania się od pełnienia służby. Urlopu dla poratowania zdrowia udziela Minister Sprawiedliwości, zaś sam czas trwania urlopu nie może przekraczać sześciu miesięcy (art. 93 § 2 i 3 p.u.s.p.). W przypadku odmowy udzielenia urlopu dla poratowania zdrowia sędziemu

przysługuje prawo do złożenia odwołania do Sądu Najwyższego w terminie czternastu dni od dnia otrzymania odmowy (art. 93 § 4 p.u.s.p.). Na mocy art. 93 § 1 p.u.s.p. sędziemu można udzielić płatnego urlopu dla poratowania zdrowia w celu przeprowadzenia zaleconego leczenia, jeżeli leczenie to wymaga powstrzymania się od pełnienia służby. Przepis ten wymaga zatem kumulatywnego spełnienia dwóch przesłanek, tj. urlop ma na celu przeprowadzenie zaleconego leczenia, zaś leczenie wymaga powstrzymania się od pełnienia służby. Ustawodawca nie stawia w tym wypadku innych, bardziej szczegółowych warunków. Nie ma zatem znaczenia rodzaj choroby, jej przewlekłość, rokowania co do wyleczenia albo wcześniejsze przeprowadzenie określonego zabiegu czy leczenia, nie ma znaczenia również to, czy sędzia korzystał ze zwolnień lekarskich ani to, czy brak wskazanego leczenia skutkować będzie przerwami w służbie. Konstrukcja przepisu wskazuje jednak, że istotą urlopu dla poratowania zdrowia jest umożliwienie przejścia leczenia, które spowoduje, że stan zdrowia sędziego poprawi się, co umożliwi mu dalsze pełnienie służby (wyrok Sądu Najwyższego z 2 czerwca 2020 r., I NO 33/20).

Ustalenie spełnienia wskazanych przesłanek wymaga oparcia się na następującej procedurze. W pierwszej kolejności lekarz musi zalecić określone leczenie. Następnie konieczne jest ustalenie, czy leczenie to wymaga powstrzymania się od pełnienia służby. W dalszej konieczności należy ustalić długość koniecznego powstrzymania się od służby. Z pewnością musi to być okres dłuższy niż kilkudniowy, a zarazem nie może przekraczać sześciu miesięcy, co pośrednio wynika z art. 93 § 2 p.u.s.p. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z 15 marca 2018 r., III KRS 1/18, z porównania różnych rozwiązań odnoszących się do instytucji urlopu dla poratowania zdrowia poszczególnych zawodów (nauczycieli, nauczycieli akademickich, pracowników Najwyższej Izby Kontroli, policjantów, funkcjonariuszy Straży Granicznej, Służby Więziennej, Państwowej Straży Pożarnej) wynika, że wspólnym mianownikiem procedowania w tych sprawach jest orzeczenie lekarskie. Ten obiektywizujący element powoduje, że wniosek o udzielenie urlopu inicjuje procedurę, w ramach której organ nie ma pełnej swobody decydowania o udzieleniu urlopu, lecz czyni to w pewnych dających się zweryfikować ramach. W konsekwencji, Minister Sprawiedliwości z jednej strony nie może udzielić urlopu osobie, która nie przedstawi

odpowiedniego zaświadczenia lekarskiego, z drugiej strony jednak nie może w sposób uznaniowy odmówić udzielenia urlopu sędziemu, który zaświadczenie załączy. W takim wypadku Minister Sprawiedliwości mógłby ewentualnie zlecić dalsze badania przez lekarzy specjalistów, celem weryfikacji potrzeby udzielenia urlopu. Tylko takie rozumienie art. 93 p.u.s.p. pozwala nadać odpowiedni sens odwołaniu do Sądu Najwyższego od decyzji odmownej (wyrok Sądu Najwyższego z 2 czerwca 2020 r., I NO 33/20). W konsekwencji, w orzecznictwie trafnie przyjmuje się, że przy ocenie zasadności wniosku sędziego złożonego w trybie art. 93 p.u.s.p., każdorazowo konieczna jest analiza spełnienia następujących przesłanek: wystąpienie konkretnej choroby, która czasowo uniemożliwia wykonywanie obowiązków zawodowych; leczenie choroby wymagające czasowego powstrzymania od pełnienia służby sędziowskiej; konkretny cel urlopu dla poratowania zdrowia, który wiąże się z przeprowadzeniem leczenia zleconego przez lekarza; urlop dla poratowania zdrowia musi mieć oparcie w zaświadczeniu lekarskim; urlop powinien być przyznany, gdy zaplanowane leczenie rokuje powrót do pełnienia służby (podobnie: Sąd Najwyższy w wyroku z 10 stycznia 2019 r., I NO 30/18). Zagadnienie dotyczące kontroli decyzji Ministra Sprawiedliwości w trybie art. 93 § 4 p.u.s.p. było też przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego w wyroku z 15 marca 2018 r., III KRS 1/2018, w którym przyjęto, że „decyzja Ministra Sprawiedliwości w przedmiocie udzielenie sędziemu urlopu dla poratowania zdrowia nie jest decyzją uznaniową”. W uzasadnieniu tego wyroku zawarto istotne ogólne zasady dotyczące odwołań składanych do Sądu Najwyższego w trybie art. 93 § 4 p.u.s.p.

Wynika z nich, po pierwsze, że zakres postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawie z odwołania sędziego w przedmiocie odmowy udzielenia urlopu dla poratowania zdrowia nie został odrębnie unormowany w p.u.s.p. Ukształtowanie postępowania w sekwencji Minister Sprawiedliwości, a następnie odwołanie do Sądu Najwyższego, wyklucza też tryb postępowania przed sądem powszechnym. Oznacza to odrębne unormowanie prawa do urlopu dla poratowania zdrowia w sposób inny niż zwykły tryb postępowania przed sądem powszechnym.

Po drugie, Sąd Najwyższy nie działa instancyjnie, nie prowadzi postępowania dowodowego ani jego nie ponawia i nie poszerza. Tym samym jest związany ustalonym w sprawie stanem faktycznym, a sprawę rozpoznaje w granicach odwołania. Wobec tego (argument z art. 398³ § 1 *in fine* k.p.c.) odwołanie można oprzeć na podstawie naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie lub też na podstawie naruszenia przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Podstawą nie mogą być jednak zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.). Oznacza to, że nie można brać pod uwagę faktów i dowodów, które zaistniały po dniu wydania zaskarżonej decyzji Ministra Sprawiedliwości.

Po trzecie, procedowanie w obrębie prawa do tego urlopu nie powinno oscylować w domenie swobodnego uznania organu rozstrzygającego.

Po czwarte, kryteria muszą być transparentne. Sędziemu można udzielić płatnego urlopu dla poratowania zdrowia w celu przeprowadzenia zaleconego leczenia, jeżeli leczenie to wymaga powstrzymania się od pełnienia służby (§ 1), podmiotem uprawnionym do udzielenia urlopu jest Minister Sprawiedliwości, termin jego udzielenia nie może przekraczać sześciu miesięcy oraz istotny jest cel przeprowadzenia zaleconego leczenia. Jest to zwrot niedookreślony, w obrębie zaleconego leczenia mieszczą się wszelkie formy regeneracji sił, w tym także leczenie szpitalne, uzdrowiskowe, rehabilitacyjne. Natomiast udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia nie jest uzależnione od kryterium stażowego (lat służby sędziego), po upływie, którego może ubiegać się o jego udzielenie. Nie ma też ustalonej kolejności świadczeń przewidzianych p.u.s.p. (wynagrodzenie chorobowe, urlop dla poratowania zdrowia).

Po piąte, urlop w przypadku sędziego jest udzielany w razie konieczności przeprowadzenia zaleconego leczenia. O potrzebie jego udzielenia sędziemu, jak analogicznie nauczycielowi orzeka uprawniony lekarz posiadający stosowane kwalifikacje. W sensie formalnym podstawą jest orzeczenie lub zaświadczenie lekarskie.

Ponadto, w judykaturze Sądu Najwyższego, podnosi się też, że pomimo tego, iż przepis art. 93 p.u.s.p. nie precyzuje trybu podejmowania decyzji

przez Ministra Sprawiedliwości i nie określa zasad procedowania w przedmiocie wniosku sędziego o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia, to zważywszy na charakter tego urlopu (urlop udzielany „dla poratowania zdrowia”), który immanentnie wiąże się z oceną stanu zdrowia sędziego i rekomendowanym sposobem leczenia, należy przyjąć, że rozważając potrzebę jego udzielenia Minister Sprawiedliwości musi się opierać w niezbędnym zakresie, wyznaczonym przez indywidualne okoliczności każdego przypadku, na dokumentacji medycznej dotyczącej stanu zdrowia sędziego, odnoszącej się zarówno do choroby stanowiącej przyczynę złożenia przez sędziego wniosku o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia, jak i widoków na zakończone powodzeniem leczenie w okresie, na który został zawnioskowany urlop dla poratowania zdrowia. Taki sposób postępowania w przedmiocie wniosku o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia nie wynika wprawdzie wprost z regulacji przepisu art. 93 p.u.s.p. Jednak analiza istoty tej instytucji ustrojowej p.u.s.p. sprzeciwia się uznaniu, że Minister Sprawiedliwości przy podejmowaniu decyzji odnośnie udzielenia urlopu dla poratowania zdrowia może odstąpić od zbadania istnienia okoliczności przemawiających za udzieleniem urlopu dla poratowania zdrowia, to zaś wymaga dysponowania przez Ministra Sprawiedliwości odpowiednim materiałem dowodowym (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 7 maja 2019 r., I NO 34/19; z 1 września 2021 r., I NO 42/21).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że decyzja Ministra Sprawiedliwości odmawiająca przyznania urlopu dla poratowania zdrowia odpowiada prawu.

Przedłożone przez skarżącego dokumenty obrazujące stan zdrowia nie wskazują na konieczność powstrzymania się od wykonywania służby przez okres 6 miesięcy. Trudno uznać za przesądzenie takiej konieczności zalecenie systematycznego i długotrwałego leczenia. Dokumentacja medyczna nie zawiera dokładnych informacji co do przebiegu planowanego leczenia czy rehabilitacji, a w szczególności nie zawiera konkretnych informacji co do okresu przewidywanego procesu leczenia i rehabilitacji. Z analizy wspomnianych zaświadczeń (oraz innych przedłożonych w sprawie dokumentów) nie można wywnioskować, jakie są widoki co do stanu zdrowia skarżącego na przyszłość. Przedstawiona dokumentacja wnioskującej o urlop nie spełnia tym samym

wymogów, które literalnie nakłada art. 93 p.u.s.p. To skarżący powinien przedstawić dokumentację medyczną wskazując, iż stan powstrzymania się od pełnienia służby, objęty wnioskiem o urlop, ma na celu przeprowadzenie zaleconego (a więc konkretnie, precyzyjnie określonego leczenia w zakresie charakterystyki zabiegów medycznych i terminów ich przeprowadzania) oraz wskazanych w dokumentacji medycznej perspektyw powrotu do zdrowia wskutek zastosowania planowanego leczenia w czasie powstrzymania się od służby sędziowskiej. W dokumentach przedłożonych do wniosku przez skarżącego brak wskazania sposobów leczenia, koniecznych zaplanowanych terminowych zabiegów etc.

Zgodnie z podstawową regułą dowodową mającą zastosowanie także w postępowaniu o udzielenie płatnego urlopu dla poratowania zdrowia – ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Nie jest więc zadaniem Ministra Sprawiedliwości kierowanie ubiegającego się o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia na odpowiednie badania lekarskie, czy wskazywanie jakie jeszcze dokumenty, a zwłaszcza o jakiej treści, wnioskujący o urlop ma przedstawić. Sędzia, który od dłuższego czasu choruje, dysponuje stosowną dokumentacją obrazującą jego stan zdrowia, przebieg leczenia, planowane zabiegi, a składając wniosek o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia winien przedstawić taką dokumentację lekarską, z której wynika, że udzielenie takiego urlopu, na określony czas, jest zasadne i wymaga powstrzymania się od pełnienia służby. Należy też podkreślić, że samo udokumentowanie stwierdzenia choroby zawodowej, nie warunkuje jeszcze przyznania urlopu dla poratowania zdrowia. Również subiektywne okoliczności podnoszone w odwołaniu, wskazujące jedynie na dogodność połączenia planowanych zabiegów z powstrzymaniem się od świadczenia pracy w tym okresie, nie mogą mieć charakteru decydującego.

W ocenie Sądu Najwyższego, trafnie Minister Sprawiedliwości uznał, że w przypadku skarżącego nie zostały spełnione przesłanki udzielenia urlopu dla poratowania zdrowia, wynikające z art. 93 § 1 p.u.s.p. W oparciu o przedłożoną do wniosku i następnie uzupełnioną dokumentację nie sposób bowiem zweryfikować, czy istnieje realna potrzeba udzielenia wnioskowanego urlopu dla poratowania

zdrowia we wnioskowanym wymiarze i czy zalecony (lecz nieskonkretyzowany w istocie) proces leczenia rokuje powrót skarżącego do pełnienia służby.

W sprawach z odwołania od decyzji Ministra Sprawiedliwości w przedmiocie odmowy udzielenia urlopu dla poratowania zdrowia zasadniczo cezurę dla ustalenia stanu faktycznego i prawnego stanowi data wydania decyzji. Sąd Najwyższy w tej kategorii spraw jest nadto związany ustalonym w decyzji stanem faktycznym, w odniesieniu do którego nie zostały podniesione w odwołaniu uchybienia procesowe, mające istotny wpływ na rozstrzygnięcie. Gdyby dolegliwości utrzymywały się, to skarżący winien rozważyć ponowienie wniosku o urlop dla poratowania zdrowia załączając odpowiednie zaświadczenie lekarskie i dokumentację medyczną wskazującą, zgodnie z art. 93 § 1 p.u.s.p., na potrzebę przeprowadzenia konkretnego zaleconego leczenia, w określonym czasie, które nadto wymagałoby powstrzymania się od pełnienia służby. Niewątpliwie bowiem przy schorzeniu, na które skarża się sędzia, istnieje uzasadniona obawa, że będzie się ono odnawiać i powodować ból. Uzyskanie wnioskowanego urlopu dla podratowania zdrowia może nastąpić jedynie po dostarczeniu niezbędnej dokumentacji medycznej, która pozwoli Ministrowi Sprawiedliwości zweryfikować konieczność zastosowania takiego urlopu, zgodnie z art. 93 p.u.s.p. i da możliwość jego udzielenia.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 93 § 4 p.u.s.p., oddalił odwołanie.

[as]